

Het christendom in Ghana

bron: ZWO landeninfo

Het christendom in Ghana

De Europeanen hebben evangelisatie, naast de handel, altijd als een belangrijk doel van hun bemoeienissen met Ghana gezien. Maar meestal wonnen de handelsbelangen het van het Evangelie.

Dit gebeurde ook bij de Westindische Compagnie (WIC).

In 1635 doopte de 'ziekentrooster' Jonas Michaelis een aantal Afrikaanse jongens met de bedoeling hen te zijner tijd naar Nederland te sturen om opgeleid te worden tot zending. Zijn poging mislukte. Op 25 juli 1728 kwam er echter een functionaris van de WIC met een slaaf terug van zijn reis naar de Goudkust. Hij nam deze jongen als zijn zoon aan en liet hem in Leiden theologie studeren. Jacob Capitein promoveerde daar in 1742 en verdedigde in zijn proefschrift, dat slavernij en christelijke vrijheid niet met elkaar in tegenspraak zijn. Kort na zijn promotie vertrok hij in dienst van de WIC naar de Goudkust als ziekentrooster en godsdienstleraar. Net als zijn voorgangers werd ook hij voortdurend bespot door de anderen in het fort en vond hij geen steun in Amsterdam bij de WIC-regenten.

Het zendingswerk vanuit Europa kwam pas in de loop van de negentiende eeuw echt op gang.

De Zending van Bazel begon haar werk in fort Christiansborg in Accra. Uit dit werk ontstond de Presbyteriaanse Kerk van Ghana. De eerste zending was Christaller, maar Andreas Riis werd de meest bekende. De eerste Ghaneze predikanten zijn Akrofi en Paul Mohenu. Sinds 1843 hielpen zwarte christenen van Jamaica bij dit zendingswerk. Men probeerde de christenen bij elkaar te laten wonen in aparte dorpen. De Zending van Bazel ontplooidde tegelijkertijd ook allerlei handelsactiviteiten en introduceerde de cacao als belangrijk exportprodukt. De belangen van de Europeanen en van de Ghaneze stammen waren vaak tegenstrijdig. De zendingen en christenen zaten tussen de partijen in.

Toen de Duitsers van de Bazelse Zending tijdens de Eerste Wereldoorlog gevangen werden genomen en het land uit moesten, verkreeg de Presbyteriaanse Kerk autonomie. Ze werd in dat proces bijgestaan door de Verenigde Vrije Kerk van Schotland. Later kwam de Bazelse Zending ook weer te hulp en sinds het begin van de jaren zestig ontstond er contact met de

Veel christenen in Ghana zijn lid van meer dan één kerk

Nederlandse Hervormde Kerk en met de Presbyteriaanse Kerk van de Verenigde Staten van Amerika.

In 1835 kwam de eerste Britse Methodistische zending in Ghana. Drie jaar later ds Thomas Birch Freeman (van Afrikaans - Europese komaf). Hij bleef 52 jaren en gaf de Methodisten Kerk een wijde verbreiding. In 1961 werd deze kerk zelfstandig.

De Noordduitse Zending van Bremen staat aan de wieg van de Evangelisch Presbyteriaanse Kerk, ook wel Ewe Presbyteriaanse Kerk genoemd. Zij begon haar werk in 1847 onder de Ewe-stam, die zowel in Togo als in Ghana leeft. De Ewe Presbyteriaanse Kerk wordt dan ook voornamelijk langs de grenzen met Togo gevonden.

De Presbyteriaanse Kerk, de Methodisten Kerk en de Ewe Presbyteriaanse Kerk zijn de drie grootste protestantse kerken. Zij zijn allen lid van de Ghaneze Raad van Kerken (opgericht in 1929).

De Anglicaanse Kerk (ook lid van de Raad van Kerken) begon haar werk al in 1752, maar haar activiteiten bleven beperkt tot de stad Cape Coast. Toch had het werk

van 'Het Genootschap voor de verbreiding van het Evangelie' tot gevolg, dat momenteel 2,3% van de bevolking zich Anglicaans noemt.

De eerste rooms-katholieken in de Goudkust waren Portugezen. Vanaf 1880 hielden missionarissen uit Frankrijk zich met de missie in dit gebied bezig. In 1957 werd de eerste Ghanees tot bisschop gewijd.

Sinds 1862 zijn er ook inheemse, veelal onafhankelijke kerken. Sommige kregen steun van zwarte Amerikaanse zendingen, zoals de 'African Methodist Episcopal Zion-Church'. In het begin van deze eeuw ontstond de eerste van de vele 'geestelijke kerken' gesticht door de prediking van John Nackabah. Deze was een discipel van de profeet William Wadé Harris, die in Sierra Leone was begonnen. Ook vanuit Nigeria verspreidden onafhankelijke kerken zich in Ghana. De grootste is inmiddels de Goddelijke Genezers Kerk. Alleen de opwekkingskerk 'Eden' met 50.000 leden is lid van de Raad van Kerken.

Veel christenen in Ghana zijn zowel lid van de onafhankelijke kerken, als van één van de andere kerken.